

• XIII • XIII • XIII • XIII • XIII •

valeriu cârdu

CVTBVRT

DE

LVMINA

VALERIU CÂRDU

*Cuiburi
de lumină*

Versuri

RECULEGERE		<i>pentru Sfânta Jertfă</i>
NCHINARE		<i>a marilor comandanți</i>
CINSTIRE		<i>a Invierii:</i>
LEGĂMÂNT		IONI. MOȚA și VASILE MARIN

1937

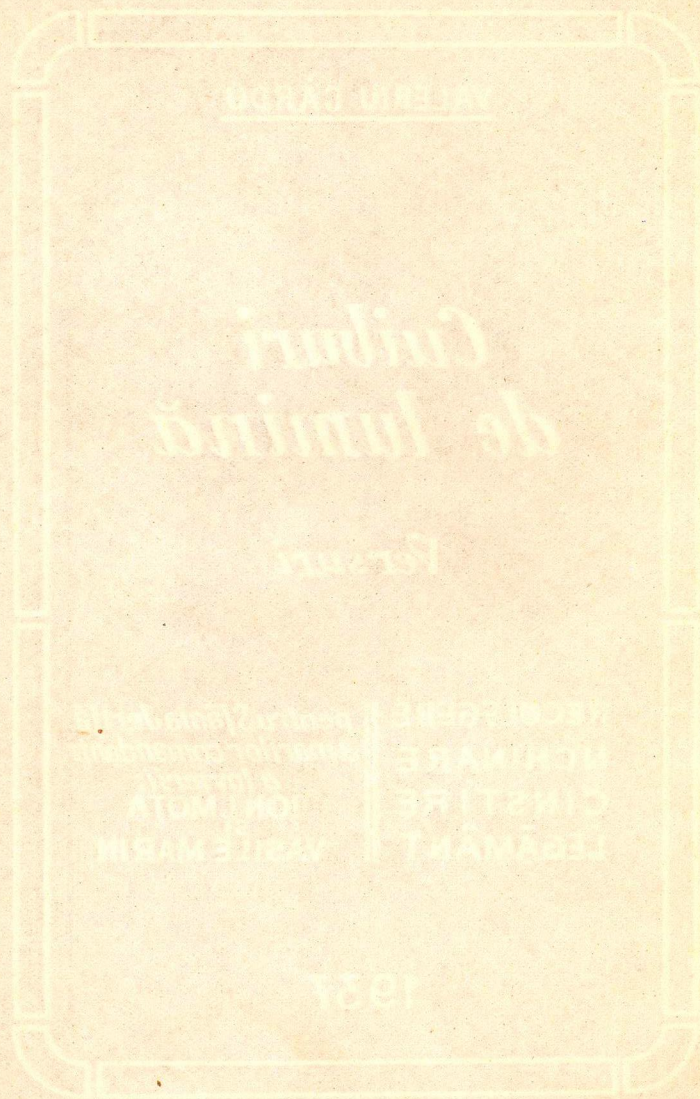
VALERIU CARDU

B. Dancy

CUIBURI DE LUMINA

Ediție de exil

EDITURA "CARPATII"
MADRID
1958

Și s'au scurs ani, scumpe și neuitat Valeriu, de când ne-am despărțit în aceea noapte de Septembrie 1939, și eu tot n'am avut răgazul să'mplinesc copilărosul, dar straniul legământ ce-l făcuseram amândoi într'o macabră glumă.

Vremurile, scumpe Valeriu, ne-au stingherit nepraznic, dar îndurerata misiune ce-o aveam, mă chinua.

Tu nu numai că nu trebuie să fii uitat, dar să fii izvor de apă vie pentru noi cei ce începem să ne lăsăm unul câte unul pe drumul greu al exilului. Tu trebuie să fii urmat cu sfințenie și învățat pe de rost.

Căci Tu ai fost și profet, nu numai mare tâlcuitor de suflete.

Vieța Ta scurtă a fost o închinare totală Neamului și Căpitanului!

Ai mărturisit-o fără greșală, neconținut, până ce-ai căzut sub fulgerul dușman...

Sufletul meu nu poate să răspundă nici acum, cum

de-a putut fruntea Ta încununată cu nimb să zacă în țărână, mângăiată dulce de burnița cerului ce plângea durerea Voastră, a noastră, a Neamului întreg, în acea dimineață de toamnă tristă...

Toți gândesc și simt ca mine, întrucât cel mai sensibil cântăreț al generației de veșnic sacrificiu nu e mort, "ci-i numai dus" cum spune poetul, și odată și-odată ne vom întâlni cu toții să ne bucurăm de marea jertfă și frumsețea de soare a României noastre dragi...

S'ar fi convenit acum să fac o biografie, cu date diverse. Pe unele le știu, pe altele nu. La ce-aș mai scrie aceste date, când o lume întreagă te știe că ești viu, că pășești alături cu cei, ce merg pe drumul biruinței cântat atât de măreț de Tine!

Poate că generațiile curate la suflet ce vor veni mai târziu după noi, vor ști mai mult despre Tine, ca și despre alții ce-ați făcut Voi pentru bietul Neam românesc sfâșiat cu colții de fiarele interne și externe. Simt eu, că va fi așa!...

Cu câtă înflăcărare îmi vorbeai de activitatea Ta ziaristică pe lângă Amos. Și îți găsisem toate minunatele Tale articole. Pagini de antologie. Le aveam la îndemână. Dar, mai așteptam și altceva, ce nu s'a produs și peste toate s'a lăsat apoi o noapte grea, întunecoasă...

Ne-am răslețit, după blestemul ce-a căzut peste Țară, care încotro a apucat în lume și tot ce-a fost pieritor, s'a mistuit în cele patru vânturi...

Bunul Tău frate Aurel a păstrat ca ochii din cap un volum de-al Tău ce-l inchinase-și lui Mugur—după

ce Ți le confiscase pe toate stăpânirea smintită—Nu i-a mai ajuns în mână. L-a dus cu el Aurel, unde l-au împins necazurile vieții... Cum el știa de înțelegerea noastră, după ce am aflat unul de altul, l-a pus pe Moș Teban să-l copieze și să-mi trimită mie copia spre a se face cât mai repede publicarea poeziilor Tale de-atunci. Cele ce-ai scris Tu în lagăr, nu cred să fi putut fi salvate de cineva. Aveau ceva Teofănescu, Ion Vințan, și un bănățean al căruia nume îmi scapă.

De cărți sfințite prin jertfa sângelui avem nevoie să ne întărim mereu sufletele ce merg încet, încet spre destrămare...

Dușmanii râd de noi și ne strică mereu cuiburile. Au reușit parțial să înghită pe unii dintre noi. Le-a fost ușor, doar că tot ei ne omorâseră ani de zile în continuu, în țară. Tu știi prea bine. Ne-ar ucide și-aci, dar n'o pot face. Aci compromit, cu mijloacele de cari au dispus ei totdeauna, pe unii dintre noi.

Noi însă mereu chemăm sufletele Voastre curate și sfințite în rugile noastre să ne scăpați dela pierzanie, să nu cădem nici în ghiarele dialecticei disolvante, și nici în mrejele politicianilor corupți, să rămânem așa, cum eram noi pe vremuri, săraci cu duhul...

Când greul vieții ne mai lasă, trudnici ne aplecăm pe versurile Tale, și ne adăpăm din lacrimile lor. Când suntem mâhniți, ne mângâie. Rareori veseli, ne muștră, dar mereu sunt candele ce veghiază drumul vieții noastre chinuite, sunt testamente ce trebuiesc împlinite cu orice preț.

Curând vei ieși la lumină—fără să mai fii confis-

cat de astă dată și vei merge, apostolică umbră, pe pământul întreg să duci vrerea Căpitanului în vers de foc, din om în om, din suflet în suflet. Fi-vei cu prisosință, evangelistul Lui!...

Așunci vei fi iarăș Tu, viu și pipăibil, iubit de noi toți și vom dormi cu gândurile Tale în visurile noastre!

Și ne va fi bine!

Până în ziua când ne vom revedea, fii îngerul nostru în ceruri, iartă pe netrebnici și păcătoși, cum ai făcut-o atunci în ziua ceea cruntă, și apără-ne de ispi-ta diavolului și pe noi ce încă mai viețuim...

Cu nesfârșită dragoste, camaradul Tău de ultimă despărțire.

I. G. DIMITRIU.

Ianuarie 1958.

Camaradului D. Mugur, aceste
«Cuiburi de lumină» cu dragoste
și prietenie.

VALERIU CARDU.
București, 12 Martie 1932.

PRECUVANTARE

În satul ăsta simplu îmi dorm străbunii toți—
Plugari cucernici și de omenie.
În părul lor de sfântă colilie,
Înscris, purtau disprețul pentru zloți.

Își însemnau socoata pe răboj de lemn,
Că nu le-a dat prea multă carte stăpânirea.
Le-a scris istoria—destin—un semn
Pe drumul învierii : Răstignirea.

Și-au plugărit cu lacrima sub pleoape,
Rostindu-și ruga fără de prihană.
Ei au știut să ne desgroape
Un vis din brazda lor romană.

L-au înfrățit cu veacul împlinit
Și l-au crescut din jar și dor.
Când l-au văzut înalt și măestrit
Străbunii mei simțiau că nu mai mor

Și n'au murit...

Din vorba lor—poemă pentru adevăr—
A răsărit troparul ca o stană
Îl cântă la biserică, un văr,
Dumineca, și'n sărbători, din strană.

Sămănători iluminați, au aruncat în zare,
Sămânța milenară, să rodească.
Și grâul a rodit, în suflet și ogoare,
Intraurit în doină românească.

În fiecare an, prin țarini strămoșești,
Trecea Isus și cuvântă în vorbă de belșug.
Strămoșii mei cu straie din povești
Au scris istoria cu fier de plug.

Tot de făptura lor bătută'n vis,
Descălecară rând pe rând țaranii.
În amintirea lor, eu mi-am inchis
Și visele și vrerile și anii...

De trec prin satul meu natal
Când se ivesc bănuți de floare,
Mă urmăresc, cu pasul ireal,
Străbunii îmbrăcați de sărbătoare.

Aprigul țarinii scăldate'n rouă,
E împletit cu versul meu din carte.
Un cuc mi-a spus că nu-i departe,
Minunea și nici Țara Nouă.

Odată, într'o zi de primăvară,
M'a dus de mână un străbun
Să văd cum plugurile vremii ară
Și'n vers minunile să vi le spun.

Privighetori din zare bănățeană
N'au vrut să-mi dea din versul lor un pic.
Nici șesul flori de sânziană
N'a vrut să coasă'n versul meu voinic.

Am scris pentru studentul cu braț de legionar—
Un vers țesut din lege dură—
Cu spada într'o mână și vveri de mușchetar,
Pornit să lumineze, spre zările de sgură.

Într'altă mână, cartea cu slove aurite,
Să'nvețe strănepoții ce le-au lăsat străbunii-
Slăvitele legende aieva împlinite,
Să scrie-o carte nouă cu litera minunii.

Am scris pentru preoții plecați «cu crucea'n frunte»,
Să străjuie hotarul și sfintele altare.
Am împlinit în slovă, ca vremile să'nfrunte,
Nădejdi ce cresc în suflet mărețe Alcazare.

Am scris pentru țăranii cari plugăresc ogorul
Și dascălii de carte cinstită, românească.
În versul meu să cânte, frățește muncitorul,
Din yrerea tuturoră minunea să pornească.

RUGA PENTRU INVIERE

Doamne,
Amar aduc din satul meu uitat, departe,
La margini de hotar.
Deschis să-mi fie sufletul—o carte
Pentru copii—abecedar...

Din lacrima ce-o poartă'n colțul genei
Țărani cu palma noduroasă și suflet răstignit,
Am însemnat opriri la porțile Gheenei
Și-am împletit
Cunună de măririi pentru Înviere.

Din datina poporului sărac și bun,
Aduc azi ruga mea la denii.
Nădejdiile în salbă să le-adun
Și să distrăm năpraznice vedenii.

Umil,
Cu gând neistovit, în ceasul răstignirii Tale
Cobor în giulgiu trupul vlăguitului norod.
Din chinul frământărilor o cale—
Să-i hărăzești—cu bucurie și cu rod.

Din ochii stinși și fețe măcinate,
Răsără floarea traiului mai bun.
In ruga mea—străbun după străbun—
Noi toți, am năzuit spre deslegarea de păcate.

Când toaca va vesti nemărginita Ta putere
Și îngerii vor proslăvi Minunea în sobor,
Trimite răstignitului popor,
Mult așteptatul semn de Înviere.

FRAGMENT AUTOBIOGRAFIC

Cobor din țărini plugărite de străbunii mei
Și-aduc voința lor drept zestre țărănească.
Mi-am dăltuit povestea'n inimă de stei,
Cu slovă simplă, dură, grea și românească.

Copilărie n'am avut,
Că mi-au furat-o hoții tinerețelor și-ai primăverii.
Mi-aduc aminte ... A căzut,
Sub crucea mașteră a casnei și-a durerii.

Au deșirat măgelele de vis și amintiri
Și mâna hoțului a stins luminile din pomul de Cră-
[ciun.

M'au ferecat în frângerii și loviri,
Cum l-au lovit, cândva, pe un străbun.

Un moș din neamul meu mi-a fost lăsat
Pe fila brazdelor un testament roman :
«Să fie strănepoate blestemat,
Acel ce-și lasă glia, țara și poporul».
De-atunci, în fiecare an,
A povestit ogorul
Invățătura luminatului țăran.

Când trec prin satul meu dela hotar
Mă'nchin troițelor crescute din lumină.
Și văd, aud și simt pe drumul secular,
Cum trec străbunii mei și se închină...

Ei vin să toarne, darnic, pe'nțins de arătură,
Potop de semne minunate și slăvite.
Desleg străbuna lor învățătură
Din țarini românești, neprihănite.

Străbunii mei trăesc și vin în fiecare an
Să-mi slovenească testamentul moșului cuminte
Ei ară, nevăzuți, cu pluguri sfinte,
Ogoarele din țara străluminatului Codrean.

ZARI VERZI

Neistovit. Străfulgerând. Și neînfrânt.
Frământ,
In teascul gândului de dor și foc
Icoana desenată'n veac de ape 'nvolburate
Și deslușesc o țară mândră, de noroc,
In glasul undei frământate.

Și chem să cânte'n zări cu mine și cu țara toată,
Feciorii toți un «Ștefan Vodă al Moldovei».
Ridică ochii urgisită gloată,
Să-ți torn durerea'n jarul slovei!

Ridică ochii'n zările străfulgerate de minuni,
Să vezi cum crește mândru chip de Căpitan.
Ridică-ți ochii, țară, bucuria să-ți aduni
Și să cânți în slava luminatului Codrean!

Că Învierea neamului pornește—primăvara,
Se-aud cohorte verzi cum tropotesc în zare.
Din lacrimile tale, țară, țară,
Vom împleti cununi de bucurii legionare.

INSCRIȚIE PE O CĂRAMIDA

Din lut frământ o cărămidă
Și suflet torn în inima de lut,
Că neamul meu e azi bătut
De vremi și ros de pălămidă.

Sunt vesel, cânt și iar frământ
Cu mine azi și cărămida cântă.
Spre zări pornește cald avânt
In melodii de muncă sfântă.

Zidesc senin, în clipa grea
Destin mai bun țăranului
Eu cred în Legiunea mea
Și'n steaua Căpitanului,

Viață din viață: două.
Și totuși una peste vreme.
Aș vrea acum, o lege nouă
Să aibă neamul care geme.

Indemn înscris în litere de foc,
Cu mână de cărămidar.
S'aducă țării zile de noroc,
Povestea mea de legionar.

Aștept și eu o primăvară
Să cânte val de flori prin luncă.
Știu: tabăra va fi o țară
Și țara tabără de muncă.

POVESTEC STEJARII...

Am izvodit stejar de vis în visul meu,
Luminat ca gândul și cu frunze de lumină.
Știa să povestească lin, de parcă Dumnezeu
I-ar fi dat cuvânt din vorba Lui divină.

Un ceteraș cânta sub poala lui de verde clar
Și-un pârâu s'a pripășit alături, numai să-l asculte.
Povestea spre seară, minunatul meu stejar,
Despre slava ardeleană multe...

Și l-au ascultat...

Tril din cântul ceterașului frumos,
Slovă depe scoarța sfântă și din veac,
Am furat din bogăția lui de moș sfătos
Și-am știut s'ascult, să nu vorbesc, să tac.

M'a purtat pe cărăruie lungă—seculară
Și mi-a pus o flintă de haiduc pe umăr.
Să nu-mi fie drumul veacului povară,
Mi-a turnat în suflet doruri fără număr.

Și urc pe munții răsvrătirii ardelenе,
Cu pas înaripat și însetat de pisc.
Arunc athletic gândul meu—un disc—
Să spargă dur, urzelile viclene.

Pe aici au drumăit Nicola Ursu și Crișan,
Purtând desagă de isvor și soare.
Le-am împletit povestea în codrul ardelean,
Din frunze de stejar și lujere de floare.

La casa pădurarului—un moș spătos—
Ascultă povestea Iancului, din fluer.
Ți-o spune, simplu și isteț—e moș sfătos—
Cu glas de vijelie, ca vânturile'n șuer.

Și crești, în clipa sfântă cu inimă de veac,
Soldat pe veșnicie armatei legionare.
În cripta vremii s'a trezit un rege dac
Și trăesc prin codri, viu, legende seculare.

Povestesc isvoare, fulgeră lumina, povestesc stejarii
Calea veacului e mare, unică și sfântă
Scriu, pe scoarțe de stejar, azi cronicarii
Și pădurea toată s'a trezit și cântă.

Căprioare sprintene de gând legionar,
Saltă și grăbesc urzeala ceasurilor ardelenе
A trecut furtuna peste codrul secular.
Uite, cântă—un cor de slavă—minunate cosânzene.

S'au trezit și scriu într'una cronicarii,
Doina Iancului străbate peste vreme, și—minune!—
Toți ascultă... Povestesc stejarii:
A venit plinirea vremii, înșorita Legiune,

A pornit năpraznic, fulgerând o veste
Luminată ca lumina, și stejarul năzdrăvan;
Au pornit în zări stejarii ca pădurea din poveste,
Să salute visul minunatului Codrean.

Cresc năvalnic, piscuri mari de sărbătoare
Și'n cetatea de lumină, slava ardeleană, cântă.
Oastea mare, verde, unică și sfântă
A pornit cu veacul, și stejarii toți spre soare.

S'a zidit din nou mândria'n tencuiri de veac
S'au trezit și scriu minunea, inspirați toți cronicarii.
Cântă Iancu'ntr'o poiană. S'a trezit un rege dac...
Despre slava ardeleană, povestesc stejarii.

IN ZIUA SFANTĂ, DOAMNE...

Am vrut să Te'ntâlnesc cândva în formă de moșneag,
Pe cărării de codru, să stăm puțin la sfat.
Să fim noi singuri: Tu și eu.
Eu, —om din lumea de păcat
Tu, —Sfânt și Dumnezeu.

Am fi vorbit de vis, de răstignire și' nvieri.
De azi, de mâine și de ieri.
Și colindând cu gândul prin luminiș de veac,
Tu, Doamne, să vorbești,
Iar eu să tac
S'ascult,
Cu toată zestrea mea de țarini românești.

Revoltele ar fi pornit tumult...

Când noaptea—ar fi coborât prin sate strămoșești
În codrul unde dorm străbunii daci,
Ne-am fi făcut din nedreptate pat,
Și-am fi dormit flămânzi, ca doi studenți săraci.
In zori, ne-ar fi trezit trompetele luminii
Și-am fi plecat,
Uitând și rănilile și spinii.

Am fi cioplit din lemn toiag de drum
Și drumetind prin zări de fum,
Ne-am fi oprit la poarta unui domn mai mare.
Desigur ne-ar fi dat afară,
Iar pașul nostru'ndrăgostit de zare
Ar fi bătut un drum de țară.
Și dacă la troițele străvechi ne-am fi'nchinat la chi-
[pul Tău,

Ne-ar fi scuipat automobilele parlamentare
Și oamenii crescuți în rău
Ne-ar fi închis.
A doua zi am fi dormit la închisoare—
Cum paragraful vremilor de azi ne spune—
Ca doi studenți înscriși în Legiune.
In urmă însă, Doamne, Ia o stână,
Ne-ar fi cântat ciobanul dac,
Tot cântece de vrajă din fluere de veac.
Și ospătați din sărăcia lui de munte,
Am fi pornit spre Țara Nouă.

Și s'ar fi stins alcătuirii cărunte...

S'ar fi ivit în zări de-argint Minunea
Și'n dimineți cu rouă,
Te-ar fi primit cu flori de slavă Legiunea.

Eu știu și simt că ne vom întâlni,
Iar dacă stau să mă gândesc la ziua sfântă
Aud cum peste vremuri cântă
Cohorte verzi și pline de senin.
Plinirea vremilor așa va fi:
Eu știu și simt că ne vom întâlni,
Amin.

RUGĂ

Doamne,
Din țara fără cântec și prinsă'n zări cernite,
Trimit un glas de rugă sub patrafir de jale.
Să-i împletești destin aparte din zile măestrite,
Că gândurile noastre sunt toate ale Tale.

Feciorii noștri, Doamne, creșcuți în închisoare
Te-au proslăvit, cucernic, în zid de mănăstire.
Înseamnă-le viața cu Buna Ta Vestire
Și hărăzește-le, cu anii, o zi de sărbătoare.

Peste arsura răni—alin—o izbăvire,
Un dar desprins din țara azurului întins
În zări să lumineze tot focul lor nestins
Să ctitorească'n vreme popas de împlinire.

Trimite ceasul mare, în zodie de an,
Să se'mplinească dorul din piepturi sbuciumate.
Coboară gând de slavă în taină de lăcate—
Feciorii toți așteaptă un glas de Căpitan.

Iar va doini, din fluer, pe brazda lui, plugarul
Cu ochii duși spre Tine, în dimineți cu rouă.
Și imnurile noastre vor înfrăți hotarul,
Cu doinele aprinse cântate'n Țara Nouă.

DECEMVIRII

Vis înaripat, frumos, ca sborul
Vulturilor profilați în zare.
Tinerete oglindită'n ape clare,
A căzut—în vijelie—vânzătorul.
Nimeni nu-l petrece.

Aur mult, îi arde amintirea
Și aducerile—aminte tac.
Gândul vostru, fulger peste veac,
Vă ridică, peste vremi vestirea.
Semn de slavă: zece.

A cântat o doină cu minuni :
E săpată clar pe lespezi de morminte.
Glas curat, sub patrafire sfinte,
Gândul lor, prin veacuri, să ni-l spui
Vremea ni-l citește.

Să-l învețe strănepoții mâine,
Să nu rabde'n calea lor mișei
Lege, blestemată azi de farisei,
S'a zidit acolo, în destin de câine.
Nimeni n'o clintește.

Mihai Vodă cel Viteaz, Slăvitul,
Doarme astăzi somn de ușurare.
Sângele lui Horia, plătit tresare...
Și-a lui Vodă Ion Cumplitul.
Freamăt secular.

După semnul lui Manole sfântul,
Jertfe pentru trainice zidiri,
In legenda mare, decemviri,
Dăltuirăți, aprig, legământul
Dur și granitar.

INSCRIPȚIE PE UN MORMANT

Lumina ochilor s'a stins ucisă
De jarul plumbului hain și pățimaș.
Viața ta a fost nedrept închisă,
În temniță de gând vrăjmaș.

Te-au jefuit de ani, de zile și senin.
Și ți-au furat nădejdea de mai bine.
Te-a ferecat în schingiuri și chin
Urgia mâinii asasine.

N'au auzit călăii plânsul și nici vaerul,
Copilului cu ochi neștiutori.
Ți-au deșirat, păgân, tot caerul
De bucurii și sărbători.

Ei n'au crezut în neam, în datină și'n țară
Că n'are neam sălbateca pornire.
Pentru credința ta legionară,
Te-au frânt, rânjind, în răstignire.

Ai fost înalt ca vremile de mâine
Și țipăt n'a pornit din carnea ta.
Ți-au hărăzit destin de câine,
Erou ucis în noaptea grea.

Dar n'ai murit, trăești, te știm, ești viu,
Cu moartea ta tu ai călcat pre moarte.
În țara strigătelor în pustiu,
Mormântul tău nu ne desparte.

Nu, Sterie Ciumetti, nu ești mort.
Ești viu, închis sub lacăt de mormânt.
Și ruga mea de camarad o port—
Inscripție pe cruce—legământ

Când biruința va veni să cheme,
Sub flamuri verzi copiii buni,
Toți morții'n fulger de blesteme,
Tu, Sterie Ciumetti, să-i aduni.

Și vom veni să scormonim pământul,
Să prăvălim o piatră de mormânt,
Și jertfa ta să fie legământul,
Legionar fulgerător și sfânt.

Se vor deschide sfintele morminte,
Să iasă vii, legionarii.
Și vom plăti cu dinte pentru dinte:
Să intre'n locul lor, groparii.

RAVAȘ DE LUPTĂ

Amintirii lui Ionel Moța

Mamă,
In slova mea de azi, de bună seamă,
Grăește un destin înscris în legea neștiută
Iți scriu din zarea străbătută
De aprige chemări la luptă.

Azi noapte am visat un legionar cu fața suptă
Și anii deșirați din caer.
A venit să-și lege mâna ruptă
Și-a plecat.

N'a plâns. Nici urmă grea de vaer
N'am auzit din gura lui.
S'a dus să caute Steaua Căpitanului.

Când m'am trezit, o dimineață clară,
Plângea la geam în simfonii de toamnă.
Încolo, aceiași oameni vechi și-aceiași țară...

Mă'ndeamnă,
Porunca mare să pornesc la drum.
Desaga mea plină de chemări și vis.

De-acum,
In cartea vieții mele am scris
Un sbor înalt, spre piscul minunat și verde.

Închin,
Buchetul zilelor ce-au mai rămas,
Măritului voevod al cetelor de îngeri,
Știi, mamă, Arhanghelul zugrăvit pe iconostas,
În biserica din satul nostru năpădit de plângeri.

Tu să te rogi în fiecare seară la Icoană
Și să'mpletești coroanele de busuioc.
Să ne fie, mamă, ruga, legătură pentru rană
Iar florile sfințite, semne bune, de noroc.

De-acum nu-ți voi mai trimite niciun șir de carte
Că lupta cere timp și dragoste întreagă, idolatră,
De nu mă voiu întoarce, mamă, de departe,
Să nu plângi, să-ți fie inima de piatră.

Într'o seară,
Când vor trece biruințele în marș, tu să-ți aduci aminte
Că undeva în zarea lor stelară
Trăesc și legionarii din morminte...

HAIDE, STRAINE!

Sunt om simplu, nu știu carte.
Îmi duc, străine, pe umeri robuști, povara.
De tine e ceva sfânt care mă desparte:
E rugăciunea și viața mea: e Țara!

Tu ai venit cu legi înstrăinate,
Să-mi furi neamul și cântecul și sărăcia
Din vlaga mea tu ți-ai-făcut palate,
Ai terfelit și omenia,
Copilelor nevinovate.

În toate altarele ți-ai înfipt ghiara,
Mi-ai bațjocorit, străine, țara!

Azi huzurești, dușmane, te simți bine
Și nu te temi de mine.

E drept, eu nu știu carte
Si'n vremuri de păcate,
Tu ai întâietate.

Eu când vreau să citesc,
Silabisesc,
In brazda ogoarelor strămoșești.

Ogoarele sunt cărțile mele de povești...
Sunt simplu și mă chiamă Niculaie
Dar gândul meu aprins e vâlvătaie.

În bordeiele sărace,
Stăruie durerea care tace.

Cu banii tăi, eu nu mă pot bate,
Până n'oiu primi moneda de dreptate.

Dar atunci să fugi de mine,
Că sunt tare năpraznic, străine!

Uite, gândul meu înegurate zări despică
Și neamul întreg îl ridică.

Ștai nu fugi, așteaptă,
Să ne luăm la trântă dreaptă!

EPITAF

Aici doarme, liniștit, sergentul Ion
Cu gradul înflorit în bătălie.
La moarte-i, în sat, un svon,
A plâns în toamna cenușie.

Un popă, tata, o cruce și dricarul,
M'au petrecut, tăcuți, spre cimitir.
Ostaș, eu v'am păzit hotarul
Și-am dat dușmanului la mir.

Din luptă m'am întors fără picioare
Și-am așteptat să vină semne de dreptate.
Dar am rămas orfan de soare,
Scuiapat de oameni, de păcate.

Ba au trimis jandarii să lovească
În trupul vlăguit și semn,
Păstrez din mila rumânească :
Mi-au frânt picioarele de lemn.

Dar, voi, să fiți stejari și brazi,
Să faceți țării la hotare zid.
Să nu vă doară camarazi,
Un simplu testament de invalid.

VORBIA BUNICUL...

Mă, nepoate,
De mult mă paște gândul să stăm puțin la sfat.
Eu nu știu carte multă, —cuvântul nostru-i plugul.
Dar graiul meu fără podoabe, e curat
Și vine din ogoare.

Vezi, tu, nepoate, jugul
Străinului răsfiră sânge românesc.
Nu mai avem o zi de sărbătoare
Și spinii, pretutindenii cresc.

Vezi, țara noastră urzită din povești,
Tivită'n albăstrițe și lanuri aurii,
Cusută'n ii de zare și datini strămoșești,
Cu văile'ngropate prin munții viorii,

Ne-o fură azi străinii cu gândul rău de hoți...

Țăranii toți,
Sunt robi la venetici.
Moșia e furată, ogorul e râvnit.

Aici,
Și pretutindenii
Pândește hoțul cu pasul otrăvit.

Se sting în șir plugarii fără vlagă,
Se fură azi moșia, nu vezi, nepoate dragă?

Străinul hrăpăreț și lacom, uite, blestematul,
Ne sărăcește țara și doinele ne fură
Ne vând ogoarele, nepoate, cu sete și cu ură.

Prea mare e păcătul.

E trist la noi în sat, de par'c'ar fi murit tot satul.

Prin munți ne taie brazii și ștejarii
Se stinge satul, măi nepoate:
Ogoarele-s morminte, străinii sunt groparii.

Ascultă, gândește și socoate,
Așa cum ți le-am spus, sunt toate.

Și-acum o rugăminte.

Eu voiu muri ca mâine.

Dară dacă veți porni —și veți porni!— în ceasuri sfîn-
Să vii să strigi la cruce: Bunicule, hai scoală, [te.
Că vine Invierea cu prapori de răscoală!...

.....

Ne potopesc străinii haini și răi ca fierea...
Și semne de furtună ivește astăzi zarea.
In cimitirul simplu, bunicul meu așteaptă să vină În-
Cu surle de dreptate, să sune deșteptarea! [vierea

SCRISOAREA CAMARADULUI ION

Ilenuță dragă, eu sunt dus departe,
Dar o să mă'ntorc odată.
Vei primi, Ileană, mai târziu, o carte
Să nu fii, drăguță, prea îngrijorată.

Vezi, de te'ntâlnești cumva cu frățiorii,
Să le spui că-s tare, vesel și voinic
Și m'am dus prin țară, cu feciorii,
Vitejii străbune, din morminte să ridic.

Legământ —ți-am dat năframa
Și e sfânt dacă viața nu mi se va stânge.
Vezi, în fiecare seară, bagă seama,
Poate s'or ivi vreodată picurii de sânge.

Dacă nu, să știi, Ileană,
Că vom face nuntă mare, ca'n povești.
Și-o să chem la nuntă, mândră Cosanzeană,
Pe toți camarazii dela Văcărești.

DUNĂRE ALBASTRĂ

Dunăre albastră, Dunăre albastră,
Dacă nu te doare,
Du și jalea noastră
Până'n larg de mare.

Când vor trece noaptea, istoviți, luntrașii
Lopătarii suferinții
Să le poarte pașii
Farul biruinții.

Jale depe Tisa și dureri din munți,
Să'mpletești cu valul și cu zarea.
Oltul să-ți aducă plânsul lui cărunt,
Să-i ascuți durerea, numai tu, și marea.

Dunăre albastră, Dunăre blajină,
Să vestești în larguri vijelia noastră.
Să ne duci dușmanii'n țara lor străină,
Dunăre bătrână, Dunăre albastră.

Îți vom țese nume din legendă și povești,
Să te cânte'n versuri toți corăbierii,
Dacă vei trimite, soră, valuri românești,
Să cunoască zarea semnul Învierii.

Sol să-ți fie Nistrul pentru zile mari ;
Sărbătorile 'nvierii sunt aproape.
Vor veni să-ți ceară, mândri lopătari,
Să pornești în larguri oștile de ape.

Cresc, în chip de valuri, Geții legendari...

ZVON

In toamna străbătută de oftică,
S'au stins copiii Moșului sărac,
Nori negri, de furtună, se ridică
Pe cerul vrerilor din veac.

Cât e de'ntins pământul românesc,
S'aude aspru vâjâit de joardă.
Străfulgerări de semne prevestesc
Harapnic pentru blestemata hoardă.

Românii au ucis răbdările de ieri
Și'n casa lor pornirile grăesc.
De unde până ieri creșteau tăceri,
Azi și tăcerile vorbesc.

Satele se caută și se roagă la icoană,
Zarea izvodește semnul primăverii,
Astăzi, pentru fiecare rană,
Sună peste zare toaca mângâierii.

Un torent de ape a pornit spre văi,
Hoardele păgâne spun că nu-i a bună.
Alții spun că-s cete mândre de flăcăi
Și într'una toaca, peste vremi, răsună.

Pocnet lung de flintă vine dinspre munte ;
Satele —se zice— au pornit din loc.
Un Rumân sfătos —cu pletele cărunte—
Supune că sunt semne de lumină și noroc.

Anul ăsta firele de grâu sunt săbii,
Cucuruzul —semuie— flintă haiducească ;
Gândurile toate —deși e furtună— sunt corăbii,
Spre măriri străbune gata să pornească.

INSCRIȚIE PE UN ZID DE MĂNĂSTIRE

În anul una mie șase sute,
Voroava noastră simplă în piatră o zidim.
Grăesc într'ânsa duhuri nevăzute
Și-am însemnat-o eu : monahul Nicodim.

În slova mea de caligraf domnesc,
Voi veți citi izvod de vremi mărite.
Vor răsădi pliniri în neamul rumânesc,
Voroavele de azi în piatră dăltuite.

Prin vitregii și ceasuri grele,
Eu văd în cartea vremilor un an.
Citesc în crugul înflorit cu stele,
Poveste luminată și chip de Căpitan.

Voinicul ăsta din zodii și povești,
De-or trece veacuri trei, se va ivi,
Crescut din aspre zări moldovenești,
Și leagăn de mărire, cu spadă, va zidi.

Feciorii lui vor crește din lanțuri și zăbrele,
Irozi, vor cere sânge la mesele cu vin.
Dar, iată, lege mare în scrisurile mele :
Nu vor muri feciorii. Vor invia. Amin.

VIS AIEVEA

Odată am pornit pe drumuri luminate.
Călăuză,
Statornică la pas,
Un dac din Sarmisegetuza,
Venia din galerii de veacuri îngropate.

Mi-a citit din pravila pământului rumânesc
Scrisă de el, cu spadă de glorie.
În glasul lui, pământul ardelenesc,
Desvelia pagini de uriașe istorii.

Veacurile toate, curgeau năvalnic, fluvii de măriri,
În cuvântul minunatei povestiri.
În flacăra ochilor ardeau văpăile din zări,
Iar mâna aspră însemna hotare înspre vânători.

Pasul dacului suna alarma peste vreme
Simțiam cum pământul se sguđuie și geme.
Prin vijelia unui vânt siberian de rece,
Suiam spre culmile încununată cu flori de zăpadă.

Într'un târziu, pădurile au început să plece.
Fără să prindem de veste,
Așa cum a plecat pădurea din poveste.

Jos, înspre Sarmisegetuza, o magnifică paradă.
Se trezise din somnul de milenii, Decebal
Și glasul lui răsuna, ca un tunet peste întregul Ardeal.

Atunci, am coborât.
Alături de dacul cu chipul mohorât.
Când am ajuns în fața porții,
Se treziseră toți morții.

Iar peste întinderi de săbii și pară,
Creștea o altă țară...

SCRISOARE DELA MAJADAHONDA

Pentru Mihai și Gabriela

Copiii mei, din zarea de departe,
De unde numai Dumnezeu cuvântă,
Vă scriu, pentru viața voastră, carte
Urzită tot din slovă sfântă.

Tăticul vostru, a plecat, voi știți, odată spre Apus
Să poarte luptă pentru Dumnezeu și Cruce.
In graba mare însă, nu v'a spus,
Cât timp va sta și unde se va duce...

Când anii vi s'or aduna cunună,
Veți înțelege drumul meu îndepărtat.
Odată, cartea mea o să vă spună,
Spre care zare am plecat...

De-acolo, dragii mei, din țara de departe
Eu voi veghea, să fie viața voastră sărbătoare.
Deși e lung, copiii mei, nu ne desparte
Drumul. Că dorul meu e mare...

Bunicul mâine să vă scrie,
Din fapta-voastră, imn de slavă.
Să creșteți, tare, altă Românie
Și să vă fie țara dragă...

Să vă rugați, cu mama, la icoană
Îngenunchiați, în fiecare seară.
Să plângeți pentru fiecare rană,
Din câte ard, acum în țară.

Copiii mei, e ceasul de plecare,
Se aud chemări și glasuri sfinte.
Pentru destine legionare,
Eu v'am lăsat, din drum, cuvinte.

Să fie viața voastră primăvară,
Sădită'n măreție și povești.
Să ridicați, viteji, o nouă țară
Pe plaiurile noastre strămoșești.

Copiii mei din zări legionare,
Îmi sboară gândurile-roi.
Să știți, în ceasul de plecare,
Tăticul s'a gândit la voi.

NO, HAI!

Cuvântă Munții Apuseni
În glas de trâmbiți milenare.
Tribunii și prefecții ardeleni,
Ridică steaguri noi în zare.

În Țara Moșilor e soare...

Peisaj de spadă, tulnice și fum,
Vestesc troițele din drumul mare.
Se'nchină, ostenit de drum,
Un moș, cu doniți și ciubare.

Pe creasta munților porniri de veac
Sărută brazii și stejarii.
În pas ilyro-trac
Pornesc pădurile și sulițarii.

Pornesc toți Moșii din Albac.

Axente Sever, la Bălgrad,
Sărută rănilor și oasele lui Horia.
Coroane verzi de brad,
Ridică peste veac istoria.

Munții Apuseni cuvântă
Și cresc peste vremi cuvintele.
Uite, se deschid mormintele
Și Iancu, din fluer, ne cântă.

În Țara Moșilor comanda lui e sfântă.

Vin popii îmbrăcați de sărbătoare,
Că Iancu, peste munți e iarași Crai.
Să fim prezenți. De ce mai stai?

Nu vezi tu, astăzi, camarade,
În Țara Moșilor legendele au grai.
Când Popa Balint urcă baricade,
Ești gata, mai? No, hai!

DRUM NOU

Buciumă'n zări comanda sfântă și dreaptă
Acolo, unde visează munții și brazil străbuni cuvântă.
O țară verde și nouă, demult, ne-așteaptă.
Haide, camarade, pornește la drum și cântă!

Frământă,
În teascul tău de vrere dacă și romană,
Neprihănită lege a zărilor străbune.
Uite, nu te mai doare azi nicio rană,
Că vin zodiacii rumânești, înalte și bune.

Ești tânăr, voinic și gândul tău e mare.
Zidit din viitoare vijelii legionare.
Cresc, pe colinele istoriei, focuri seculare.

Peste ogoarele pustii,
Luminează azi slăvitele făclii.

Prin codrii noștri ardelenești
Se trezesc, primăvara, legende și povești.

Te văd : ești gata să pornești !

RIDICĂ-TE ȘI PLEACĂ!

Cresc flăcări vestitoare.
Ascultă, camarade,
Sună trompetele bucuriilor în zare.
Vremea ridică uriașe baricade.

Dă-mi mâna ta de frate,
Și haide să pornim!
Vom răsturna zidiri și cuiburi vinovate.

Zidim,
Cu spada vrerilor daco-romane,
În marș de vijelii și uragane,
O țară, cum au vrut-o cronicarii.

Iși spun cuvântul aspru legionarii...

Incepem azi, fulgerător, plivitul,
Peste țarini pustiite și furate.
Pornește răzbunări de oști trădate,
Năpraznic, Vodă Ion Cumplitul.

Vom înseta, alătura de el, lângă Roșcani
Și vom plăti răbdarea noastră-cu zile și cu ani.
Vom ști,
Să ridicăm zăgazuri din piepturi de oșteni
Și nu ne vom opri.

Vom aduna revolte de prin munții ardeleni
Și le vom purta —flăcări prin veac—
De-alungul plaiului dospit cu sânge dac.
Ascultă, camarade,
Ceasul istoriei, peste vremuri, bate.
Timpul ridică uriașe baricade.
Ridică-te și pleacă, frate!

HAIDE, STRAINE!

Câine,
Veneticule blestemat, știi bine,
Că n'am pâine.
Pentru asta mă batjocorești, străine.

Tu ai văzut prea bine,
Cum m'au palmuit frații mei, cumpărați de tine.
Din țara mea tu ți-ai făcut azil
Și bar din sărăcia țării.
Eu trăesc din voia întâmplării.

Am nevastă și-un copil.
Și plâng sărmanii în fiecare seară.

Țară, țară,
Sărmană țară...
Îmi plânge copilul în fiecare seară,
Alături de tine.

Străine,
Câine,
Crește revolta'n mine
Și-ți cere bucătura de pâine
Înapoi.
Mâine,
Așteaptă, câine,
O să ne cunoști pe noi!

SCRISOARE DE LA VARUL GHEORGHÎȚA

Vere!
Îți scriu din satul nostru bănățean
Scrisoare însemnată cu salutări frățești.
Să-mi scrii și tu ceva, de țară și de Căpitan
Și să-mi vestești, măi vere, cum trăești.

În sat,
Flăcăii s'au înzdrăvenit în legea sfântă
Din cuibul lor de rugă și de vis curat.
Ionuț al meu salută, măi, și cântă!

La primăvară mă logodesc cu moartea,
Și vitejia'nscrisă, pe cruci, în cimitire.
Aș vrea să știu ce zici, —să-mi scrii trei șire.
Dar, să nu uiți, trimete'n grabă cartea.

Varul Nicolae a murit. S'a dus
Cu visul biruinții cuibărit sub pleoapă.
Chipul Căpitanului, ne-a spus,
Să fie lângă el, pe piept si'n groapă.

Ție ți-a fost drag din cătănie,
Că era cuminte și viteaz, Niculăiță.

.....

Multă sănătate îți trimite ție,
Vărul de departe și subscris : Gheorghîță.

HORIA

Țăran cu inimă de aur și școală din Albac,
În loc de carte multă —o spadă peste veac—
Ai scris, cu sânge, truda neamului de Moți.
Călăii craiului străin
Te-au așternut, în chin, pe roata blestemată.

Te-au frânt în două pentru gloată

Pentru pădure, băișag, pentru pământ,
Cu aurul furat te-au frânt.

În fața ta au stat năuci un împărat,
Magnații toți, împărăția lor-întreagă,
Încremeniți în fulger de priviri.

Și n'au știut, măi, Horia, să te'nțeleagă
În meșteșugul tău de ciubărar al vremii.

Horia, tu n'ai crezut în aur și măririi,

Ci împărat sărac,
Cu vrerea ta de dac,
Ai semănat în țarine moțești, cu sânge, gloria.
Iar gândul tău, torent năvalnic, Horia,
Te-a ridicat —magnific ciubărar de veac.

Plaivasul osului din tine, dumicat pe roată,
Ne-a tălmăcit jelania din vatră.

Tăcerea ta a cuvântat în zarea albă,
Spăimântătoare și moțească jalbă.
Iată din veacul nostru prea sărac și fără har,
Venim să-ți cerem, pentru vremi, abecedar.

La Bălgrad să ne știe țara toată,
Vom trage vremuri vechi pe roată
Și vremuri noi, din roată vor porni.
Te vei ivi
Cu glas de fulger, în Hălmej, la Zlatna, la Abrud.
Aud,
Cum trec feciorii tăi din Brad, din Baia și Albac.
Cu spadă de lumină și suflete de dac.

Hai, Horia,
Adună-ți oasele, și sângele, și chinul
Și să pornească toți feciorii tăi prin munți.

Hai, Horia,
Sărută'nseminate frunți
De strănepoți, în haină verde.
Prea huzurește azi străinul...

Hai, Horia,
Adună-ți oasele și sângele și chinul,
Că roata blestemată cere azi cuvânt.
Ești viu, ești mare, neînfrânt.
Ne crești în tânăr chip de Căpitan.
Și-ți bate inima în piept de munte ardelean.

Desleg din tâlcul vremilor minunea
Și marș răscolitor, iluminat, aud,

Hai, Horia, să vezi la Zlatna și Abrud,
Cum trece, viu, spre Țebea ta, Legiunea.
Te cheamă, pe pârteci de codru flămândă, istoria,
Hai, Horia!

LEGAMANT

Din țarina bunicului aduc în traistă rod
Și-l port cu mine, vulturii, spre vânători.
Spre înălțimi și țel de luptă-l las slobod
Să plece tropotind în patru zări.

Setos și dornic de împărtășanie,
M'am reîntors în satul meu de graniță.
La vama dintre lumi, smerită danie,
Mi-am dat tot sufletul din raniță.

Și-așa întors acasă, cuminecătură
Mi-a fost ogorul care mă chemă de mult.
M'am dus în stranele de arătură,
Să cânt pământului și să ascult,

Cum trec în luminate dimineți cu rouă,
Cu pașii sângerăți de lanțuri și piroane,
Să ceară, pentru țară, rod de vreme nouă,
Străbunii mei cu prapori și icoane.

Pe-o față de cer sta Dumnezeuul preamărit
Și semne'mpărația : alin și izbăvire.
Creștea arhanghelin, din rugă de hotar urzit
Un vis mărturisit sub sfinte patrafire.

În urma șirului, din veac și din milenii,
Plângea străbunul meu dela paradă.
I-am luat o lacrimă din colțul genei
Și-o port, drept legământ, schimbată'n spadă.

RUGĂ MOȚEASCA

Tatăl nostru, Carele ești în Cer,
Apără-mi, Doamne, copiii de ger.
Sfințească-se Numele Tău,
Păzește, Doamne, Moții de rău.
Vină'mpărăția Ta,
Cu toate darurile'n ruga mea.
Voia Ta să se facă,
În țara noastră bogată și'n casa mea săracă.
Precum în Cer, așa și pre pământ
Tu, Doamne, care ești mare și sfânt,
Coboară-ți peste Munții Apuseni milele
Și dă-ne pânea cea de toate zilele...
Și ne iartă, Părinte, greșalele noastre
Când privim spre Tăriile albastre
Și ne rugăm în graiu rumânesc.
Așa cum iertăm și noi, Moții, celor ce ne păcătuesc.
Și nu ne duce, Doamne, pre noi întru ispită,
Ci dăruiește Moțului bucătura lui de pîită.
În Munți să nu mai fie nici plângere, nici chin,
Că Tu ești mare, Doamne. Și Sfânt ești.

Amin.

OM NOU

Simt cum se despică vremurile'n două,
Văd cum crește peste vreme, țară nouă,
Mare, cât hotarul gândului însulițat spre zări.
Dudue —aud— răscolitor, în depărtări.
Glas de Căpitan, stăpân pe vânători

Legea mea, merinde drumului, o scriu
Cu spadă vrerilor, în veacul viu.
Așa cum vreau, cum simt și cum o știu.

Căpătâiul vieții mele: fapta.
Incăerat, năpraznic —luptă dreaptă—
Urc visul uriaș, din treaptă'n treaptă.

Voinic, vremilor odihnă nu le cer
Mărșăluiesc voios prin frig și ger
Cununând pământul cu semnele din Cer.

Cânt,
Imnul cel mai rumânesc și cel mai sfânt
Șoptit de străbunii mei din pământ.
Trec, haiduc viforos, din rană'n rană
Și luptei nu-i cer răgaz, și nici pomană.
Geme, sub pasul meu, lumea vicleană.

Așa mă vreau: Istoriei cătană.

Năimesc vreri de străbuni neodihniți
Și le port în pumnii sângerați și chinuiți,
Alături de camarazii mei huliți

Majadahonda, legământ și spadă,
O simt când vine moartea la paradă.
Sunt gata oricând. Sănătate, baricada!

TABLA DE MATERII

	<u>Página</u>
PREFATA.....	5
PRECUVANTARE.....	11
RUGA PENTRU INVIERE.....	15
FRAGMENT AUTOBIOGRAFIC.....	17
ZARI VERZI.....	19
INSCRIPTIE PE O CARAMIDA.....	21
POVESTESC STEJARIL.....	23
IN ZIUA SFANTA DOAMNE.....	27
RUGA.....	31
DECEMVIRUL.....	33
INSCRIPTIE PE UN MORMANT.....	35
RAVAS DE LUPTA.....	38
HAIDE, STRAINE.....	41
EPITAF.....	44
VORBIA BUNICUL.....	46
SCRISOARE CAMARADULUI ION.....	49
DUNARE ALBASTRA.....	50
ZVON.....	52
INSCRIPTIE PE UN ZID DE MANASTIRE.....	54
SCRISOARE DELA MAJADAHONDA.....	56
NO, HAI.....	59
DRUM NOU.....	62
RIDICA-TE SI PLEACA.....	64
HAIDE, STRAINE.....	66
VIS AIEVEA.....	68
SCRISOARE DELA VARUL GHEORGHITA.....	70
HORIA.....	72
LEGAMANT.....	75
RUGA MOTEASCA.....	77
OM NOU.....	78

Sub îngrijirea profesorului I. G. Dimitriu și a editurii «Carpații», s'a terminat tipărirea acestei cărți în ziua de 22 Septembrie 1958, în atelierele «Gráficas Madrid».

S'au tras 400 de exemplare în ediție obișnuită și 25 de exemplare pentru bibliofili, pe hârtie superioară, numerotate și semnate de casa editoare.

Editura "CARPATII". - Madrid.

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol. I, II, III, IV, 10 dol. U. S. A.

ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murărașu, vol. I, II, 6 dol. U. S. A.

POVESTI, de Ion Creangă, 4 dol. U. S. A.

DACIA, de Vasile Pârvan, 2 dol. U. S. A.

NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de Mararașu, 3 dol. U. S. A.

RAPSODIA IBERICA, de Aron Cotruș, 1 dol. U. S. A.

DIN CRUCEA PADURII (Poeme), de Ion Țolescu, 1,50 dol. U. S. A.

ROMANIA (text francez), 0,25 dol. U. S. A.

PERSECUCION RELIGIOSA EN RUMANIA (text spaniol), de Rev. Al. Mircea, 0,50 dol. U. S. A.

HAIUCUL, de Bucura Dumbravă, 4 dol. U. S. A.

AMINTIRI DIN COPILARIE, de Ion Creangă, 3 dol. U. S. A.

FRUMOASA CU OCHI VERZI, de J. N. Manzatti, 3 dol. U. S. A.

PRECURSORI, de Octavian Goga, 3 dol. U. S. A.

POVESTI FARA ȚARA, de F. Brădescu, N. Novac și N. S. Govora, 4 dol. U. S. A.

RASCOALA, vol. I, II, de Liviu Rebreanu, 6 dol. U. S. A.

POEME FARA ȚARA, de V. Posteuca, N. Novac și N. S. Govora, espuizat.

COLECȚIA «CARPATII», în limba română.

- 1) INTRE VOLGA ȘI MISSIPI, de Aron Cotruș, 0,25 dol. U. S. A.
- 2) ISPRAVILE ȘI VIATA LUI MIHAI VITEAZUL, de Petre Ispirescu, 0,50 dol. U. S. A.
- 3) OCTAVIAN GOGA, de Pamfil Șeicaru, 0,50 dol. U. S. A.
- 4) A. C. CUZA, de Pamfil Șeicaru, 0,25 dol. U. S. A.
- 5) C. STERE, de Pamfil Șeicaru, 0,50 dol. U. S. A.
- 6) ARDEALUL ȘI HABSBERGII, de G. A. Pordea, 0,50 dol. U. S. A.
- 7) N. IORGA, de Pamfil Șeicaru, 1,50 dol. U. S. A.
- 8) TUDOR ARGHEZI, de Pamfil Șeicaru, 0,50 dol. U. S. A.
- 9) ROMANIA, CENTINELA DEL ESTE, NO DEBE MORIR, de Agustin de Foxá (în română și spaniolă), 0,50 dol. U. S. A.

Colecția «Carpații» în limba spaniolă:

- 1) RAPSODIA VALACA, de Aron Cotruș, 0,25 dol. U. S. A.
- 2) PARENTALIA, homenaje al Emperador Trajano, de V. Pârvan, 0,25 dol. U. S. A.